

Mərcan Kamali

TEHRANDA
KİTAB
DÜKANI

İngilis dilindən tərcümə edən:

Aygün Əziz

qanun nəşriyyatı

Marjan Kamali

THE
STATIONERY
SHOP

Ötən əsrin əllinci illəri. Tehran. Xəyalpərəst yeniyetmə Röya yaxınlıqdakı kitab dükənini özü üçün ədəbiyyat vahəsi hesab edir. Dükənın sahibi Fəxri mehriban bir insandır. O, Röyanı sevimli müştərisi Bəhmənlə tanış edir. Bəhmən yaraşılıq bir gəncdir. Mövlana poeziyasının vurğunudur. Röya onu görən kimi bir könlüdən min könlüə aşiq olur. Kicik dükən onların yeganə görüş yerinə çevrilir. Gənclərin evlənməsinə az qalmış Röya Bəhmənlə şəhər meydanında görüşməyə razılıq verir. Lakin ölkədə çevriliş olur və Bəhmən gəlib çıxmır. Qız onunla əlaqə saxlamağa çalışsa da, bütün cəhdləri boşa çıxır. Ürək ağrısı ilə Kaliforniyaya təhsil almağa yollanır. Orada qarşısına başqa bir insan çıxır. Yeni İngiltərədə yeni həyata başlayır. Altmış ildən sonra qəza-qədər Röyanı Bəhmənlə yenidən qarşılaşdırır. Röya yarım əsrdən çox ona əzab verən suallara cavab almaq imkanı tapır: Məni niyə tərk etdin? Hara getdin? Məni necə unuda bildin?

Marjan Kamali **THE STATIONERY SHOP**
Mərcan Kamali **TEHRANDA KİTAB DÜKANI**
Bakı, Qanun Nəşriyyatı, 2023, 384 səh.

Janr: fiction/roman/tarixi
Ölçü: 130x200 mm
Cild: yumşaq
Çapa imzalandı: 02.03.2023

Nəşir: Şahbaz Xuduğlu
İngilis dilindən
tərcümə edən: Aygün Əziz
Redaktor: Kəmalə Səlim Müslümqızı
Korrektorlar: Bəsti Məmmədova, Şəhla Yarıbəyli
Texniki redaktor: Əsəd Qaraqaplan
Mətn dizaynı: Ramin Əli
Qapaq dizaynı: Rəfael Qasım

Qanun Nəşriyyatı
Bakı, AZ 1102, Tbilisi pros., 76
Tel: (+994 12) 431-16-62; 431-38-18
Mobil: (+994 55) 212 42 37
e-mail: info@qanun.az
www.qanun.az
www.fb.com/Qanunpublishing
www.instagram.com/Qanunpublishing

ISBN 978-9952-38-539-7

© Qanun Nəşriyyatı, 2023
© 2019 by Marjan Kamali

Bu kitabın Azərbaycan dilinə tərcümə və yayım hüquqları Qanun Nəşriyyatına məxsusdur. Kitabın təkrar və hissə-hissə nəşri “Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu”na ziddir.

Kamrana ithaf olunur

Sən mənim məhəbbətimsən

*Onlar bir-birilərinə o qədər yaxınlaşıb bir bütöv oldular ki,
artıq bir daha geriyyə dönüş olmadı.*

F. Skot Fitscerald
"Cənnətin bu tərəfi"

*Haqqında bilmədiklərin istisna olmaqla,
dünyada yeni heç bir şey yoxdur.*

Harri Truman

BİRİNCİ HİSSƏ

FƏSİL 1

2013

Qocalar evi

— **O**nunla görüş üçün vaxt istədim. Elə dedi ki, sanki diş həkimini, terapevti, yaxud da əgər bu təptəzə modeli alsalar, ona və Volterə soyuq süd, xırt-xırt tərəvəz və heç xarab olmayan pendir üçün ömürlük zəmanət verən qırsaqqız soyuducu satıcısını görməyə gədirdi.

Volter qabları qurulayırdı. Gözlərini əlindəki mətbəx dəsmalının üzərində çətir tutan sarı cücə naxışına zilləmişdi. Mübahisə etmədi. Volter Arçerin məntiq sevdası, sağlam düşüncə ilə hərəkət etməsi Röyanın hadisələrə düzgün qiymət verməsinin sübutu idi. Çünki o, ağıllı-kamallı, ah, aman Allah, inanılmaz dərəcədə anlayışlı bir insanla ailə qurmamışdı mı? Uzun illər əvvəl Tehrandə kiçik bir kitab dükanında tanış olduğu o oğlana ərə getməmişdi! Amma əvəzində ömrünü Massaçusetsdə doğulmuş sabit həyat tərzini keçirən bu oğlanın taleyi ilə bir-

ləşdirmişdi. O Volter ki, demək olar, Allahın hər açılan günü səhər yeməyində soyutma yumurta yeyir.

– Əgər onu görmək istəyirsənsə, onda getsən yaxşıdır. Mən-cə, sən son vaxtlar bir balaca narahatsan, – Volter qabları quruluşda dedi.

Bu qədər il ərzində Röya Arçer, demək olar ki, artıq əsl amerikalı olmuşdu. Ailə həyatı qurduğuna görə yox, 50 ildən çox ABŞ-da yaşadığına görə. Tehranın isti və tozlu küçələrində bacısı Zari ilə topaldıqca oynayaraq keçirdiyi uşaqlıq dövrünü xatırlayırdı, lakin indi taleyi Yeni İngiltərə ilə bağlanmışdı.

Volterlə bağlanmışdı.

Kağız sancağı almaq üçün bircə həftə əvvəl dükanə getməyi hər şeyi ifşa etdi. Bu, bir daha onu 1953-cü ilə sürükləyib apardı. O mübahisəli yay fəslində İranın ən böyük şəhərinin mərkəzindəki Metropol kinoteatrı yadına düşdü. Üstündə iri damcılı göz yaşlarıtək bərq vuran büllur çilçirəq olan foyedəki qırmızı dairəvi divan, siqaretlərin havada dolanan tüstüsü yənidən gözünün qabağına gəldi. O, qızı pillələrlə yuxarı, kinoteatrın içərisinə aparmışdı və ekranda xarici ulduzlar bir-biriləri ilə qucaqlaşmışdılar. Filmdən sonra oğlan yay toranlığında onunla gəzişmişdi. Səma solğun bənövşəyi rəngə çalırdı və bu rəngin elə fərqli çalarları ilə örtülmüşdü ki, əsrarəngiz bir görüntü yaranmışdı. Yasəmən kollarının yanında evlənmək təklif etmişdi. Qızın adını söyləyəndə səsi titrəmişdi. Bir-birilərinə saysız-hesabsız sevgi məktubları yazmışdılar, birgə ömür planları qurmuşdular. Axırı nə oldu? Heç nə! Həyat onun bütün planlarını alt-üst etdi.

Eybi yox.

Röyanın anası həmişə deyirdi ki, biz doğulanda qismətimiz alınımıza yazılır. Bu görünür, oxunmur, amma bu şey həmişə görünməz bir mürəkkəblə alınımızdadır və ömür yolumuz taleyimizi izləyərək gedir. Nə olursa olsun! Bizdən asılı olmadan!

Qız o oğlanı xeyli zaman idi ki, beynindən çıxarmışdı. Qurmaq üçün həyat, tanımaq üçün ölkə vardı. Volter vardı. Böyüdüb boya-başa çatdıracağı uşağı vardı. O tehranlı oğlanı lazımsız, köhnəlmiş bir əski parçasıtək rahatca bir küncə tullamaq alınmışdı, elə uzaq idi ki, demək olar, tamamilə unudulmuşdu. Amma indi, nəhayət ki, onu meydanın ortasında niyə təkbaşına tərk edib getməyinin səbəbini soruşa bilərdi.

Volter maşını kənarına yığılmış qarın daraltdığı sürüşkən bir yola saldı. Maşın dayananda Röya qapını açmağa bilmədi. Yəqin ki, bu uzun yol müddətində qapılar kilidlənmişdi.

Volter maşından çıxdı və gəlib qapını açdı. Çünki o, Volter idi. Çünki o, xanımla necə rəftar edilməsini ona öyrətmiş olan bir ana (ürəyiyumşaq, şirin, kartof salatı iyi verən Alisa) tərəfindən tərbiyə edilmişdi. Çünki onun 27 yaşı vardı və dərk etmə bilmirdi ki, indiki vaxtda gənclər nə üçün xanımları ilə nəzakətlə – sanki kövrək bir şüşətək davranırlar. O, Röyaya maşından düşməyə kömək etdi, küləkdən qorumaq üçün toxunma şərfin Röyanın ağız-burnunu örtməsinə yoxladı. Ehtiyatla maşın dayanacağından yanından keçdilər və “Dukston qocalar evi”nin boz binasının pillələri ilə yuxarı qalxdılar.

Foyedə həddən artıq isti idi. Sarı saçlı, təxminən 30 yaşlarında bir qadın masa arxasında əyləşmişdi. Yaxasında Kler yazılmış nişan vardı. Masasının arxasında bülletenlər lövhəsinə